

Test A

Tento test vytvorila firma EXAM pre Gymnázium bilingválne so slovensko-francúzskou a slovensko-španielskou sekciou na Ulici T. Ružičku v Žiline.
Bol použitý na prijímacích skúškach v marci 2002.
Na vypracovanie testu mali žiaci 60 minút.

A01 V nasledujúcom texte je 12 slov s pravopisnou chybou. Nájdi ich a napíš správne.

Účastníci kurzu finštiny a čínštiny sa dovezli dvomi autobusmi. Kráčajúc príkrim svahom, zazreli sme stopy lesnej zvery. O slovenskom národe sa hovorí, že je pohostinný. Mačkine pružné telo sa svižne prehuplo zo strechy priamo do susedkinho dvora. Vyzívavo sa zahľadel na prítomných a všetkých upozornil na podozrivé rihy na vchodových dverách. Hoci je náš Filip ešte škôlkár, má už vo svojej zbierke niekoľko zlatých medailí. O sokoľom oku sa hovorí, že je symbolom ostrosti. Kabát zafarbili namodro, ale stopi po krvi sa nestratili. Zpoza závesu sme začuli Jožkov hlas. Iba niektorí z nich pochopil slová napísané na pohodennom zdrape papiera.

A02 V ktorej z uvedených viet je pravopisná chyba?

- (A) Počty zamestnancov na okresných úradoch v Bratislavskom kraji sa znižovať nebudú.
- (B) Bazilika svätého Františka z Assisi je dokumentom začiatkov talianskeho umenia.
- (C) Davy ľudí sa valili zo všetkých ulíc a zastali pred tribúnou na Námestí Mládeže.
- (D) V Divadle P. O. Hviezdoslava uviedli premiéru muzikálu *Neberte nám princeznú*.

A03 V ktorej z možností sú obidve slovné spojenia napísané správne?

- (A) prsteň z bronzu, zvláštne predpovede
- (B) ľudské víťastvá, poväčšine zmrzli
- (C) radostné Vianoce, blízki príbuzdní
- (D) odstrčení súčasníci, trpké predstavy

A04 Ktoré slovo je správne rozdelené na slabiky?

- (A) vlas-tníct-vo
- (B) o-stri-ha-ný
- (C) po-ly-graf-ic-ké
- (D) prek-ro-čil

A05 V nasledujúcej vete je použité nespisovné slovné spojenie. Nájdi ho a napíš správne.

Pani učiteľka nám denne pripomína, že ovládanie pravopisu je pre nás dôležité, a preto všetci tí, čo ešte stále nechápu zásadám písania veľkých písmen, zostávajú v škole po vyučovaní.

A06 Tréner sa ku mne otočil a diskkrétne vyslovil svoje výhrady.

Akým spôsobom rozprával tréner?

- (A) stručne
- (B) rázne
- (C) nenápadne
- (D) formálne

A07 K uvedeným cudzím slovám napíš ich slovenský význam.

- a) imitácia
- b) arogancia

A08 K slovu *roztopašný* je významovo najbližšie slovo

- (A) neviazaný.
- (B) žartovný.
- (C) posmešný.
- (D) dôvtipný.

A09 Len zásluhou Mišovho talentu sa nám podarilo roztať gordický uzol.
Vysvetli význam podčiarknutého slovného spojenia.

A10 Ku každému z uvedených slov napíš po jednom slove s protikladným významom.

- a) fádny
- b) hodnotný

A11 Človek, o ktorom sa hovorí, že by *dušu na dlaň vyložil*, je

- (A) verný.
- (B) veselý.
- (C) márnotrpný.
- (D) úprimný.

A12 V Krátkom slovníku slovenského jazyka sú uvedené takéto významy slova *hľadiť*:

1. zrakom vnímať, pozeráť sa
2. brať do ohľadu, všímať si
3. posudzovať, hodnotiť
4. usilovať sa o niečo
5. zračiť sa, prejavovať sa

Ktorý z týchto významov má slovo „nehľadí“ vo vete: „*Plavkyňa bojuje zo všetkých síl, nehľadí na prekážky.*“?

- (A) 2.
- (B) 3.
- (C) 4.
- (D) 5.

A13 Uveď názov výkladového slovníka, v ktorom sú vysvetlené významy ustálených slovných spojení.

A14 Každý z nás by sa mal aspoň v predstavách rozhodnúť pre niektoré z povolaní. Mnohé dievčatá sa chcú stať letkyne. Vzniesť sa nad oblaky, popásť sa očami po lúčach a pahorkatinách.

V uvedenom texte je použitý nesprávny tvar podstatného mena.

- a) Nesprávny tvar podstatného mena napíš správne.
- b) Zdôvodni správnosť tohto tvaru.

A15 Slovné spojenia v zátvorkách daj do správneho tvaru.

- a) Novým (maliarova ilustrácia) sa návštevníci prízerali s nadšením.
- b) Dvaja (túlavý pes) obozretne poskakovali neďaleko nášho plota.

A16 Zo sloviess *viessť* a *zatvárať* utvor

- a) rozkazovací spôsob v singulári.
- b) prechodník.

A17 V ktorej vete je číslovka v správnom tvare?

- (A) Porota objektívne vyhlásila futbalistu za športovca číslo jedna.
- (B) Každému z prítomných detí sa ušlo z výhry po dvoch korunách.
- (C) V súčasnosti žije na Zemi viac ako päť miliardy ľudí.
- (D) Veľmi dobre vedel, že troje topánok mu na celé leto nepostačí.

A18 *Prirodzene, viacerí vedeli, že namiesto starého domu tu bude čoskoro stáť nový.*
Ktoré slovné druhy sú v uvedenej vete podčiarknuté (v danom poradí)?

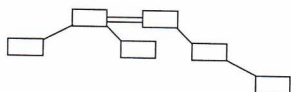
- (A) príslovka, zámeno, predložka (B) častica, číslovka, príslovka
(C) častica, číslovka, predložka (D) príslovka, zámeno, príslovka

A19 *Zrazu ho zachvátila potreba učiť sa nejaký cudzí jazyk.*
Podčiarknuté slovo vo vete je rozvíť

- (A) prísudkom. (B) nezhodným prívlastkom.
(C) zhodným prívlastkom. (D) predmetom.

A20 Utvor vetu, ktorá svojou stavbou zodpovedá grafickému znázorneniu:

A21 Ktorá z možností obsahuje jednočlennú aj dvojčlennú vetu?

- (A) Spi! Volali ho za svedka.
(B) Nešlo mu o pravdu. Od rána sneží.
(C) Búrka rýchlo skončila. Usedavý plač roztriasol celé jeho telo.
(D) Zuzke prišlo zle. V chodbe sa ozvali čiesi kroky.

A22 V ktorej z možností je priraďovacie súvetie?

- (A) Už dávno len sľuboval a neprišiel.
(B) Nevedeli sme, či sa môžeme zasmiať.
(C) Len odhadom vykríkol, koľko je hodín.
(D) Náš otec, ten má vždy pravdu.

A23 Vetu „*Jožko sa chválil, že nové topánky, ktoré dostal od mamičky, si obuje zajtra do školy.*“ napíš ako priamu reč s vloženou uvádzacou vetou.

A24 Nasledujúce jednoduché vety zmeň na podrad'ovacie súvetia.

- a) Sadli sme si pod strom s najhustejšou trávou.
b) Pre zlé počasie sme museli zrušiť cestu do Tatier.

A25 V ktorej vete je chyba v interpunkcii?

- (A) Obyvatelia spotrebovali v minulom roku oveľa viac vody, ako si mohla dedina dovoliť.
(B) Raz v sobotu, keď som sa cítil veľmi unavený, som známe hlasy začul znova.
(C) Celé dlhé večery sme sa s bratmi pretekali, a potom sme skákali z najvyššieho bodu.
(D) S Richardom sa často bili, ale keď vyrástli, nebolo na svete lepších priateľov.

A26 Štyria diskutujúci vyjadrili záporné stanovisko k tvrdeniu piateho. Ktorý z nich vyjadril svoj názor ironicky?

- (A) Všetky argumenty tvoj názor vyvracajú.
(B) No, keď to tvrdíš ty, určite to bude pravda.
(C) Tvoje informácie sú veľmi skreslené.
(D) Tvoje tvrdenie je také, že mu vôbec neverím.

A27 Dopln' vynechané slová v texte.

- a) Využitím veľkých písmen gréckej abecedy bola zostavená ...
b) ... je prvým spisovným jazykom našich predkov žijúcich na území Veľkej Moravy.

A28 a) Napíš meno jazykovedca, ktorý v roku 1852 spolu s M. M. Hodžom upravil štúrovský pravopis (okrem iných úprav bolo zavedené v slovenčine aj písanie ypsilonu).
b) V ktorom roku vyšlo ostatné (v súčasnosti platné) vydanie *Pravidiel slovenského pravopisu*?

A29 Prečítaj si nasledujúci text.

Prvé písacie stroje sa začali vyrábať koncom 19. storočia. Písací stroj má klávesnicu, ktorá je páčkami spojená s jednotlivými písmenami. Každá páčka musí mať presne vyvážené spoje. Po údere na kláves sa páčka s písmenom vymršťí, vytlačí na papier svoje písmeno a rýchlo sa vracia späť. Prítom sa valec samočinne posunie o šírku jedného písmena doľava. Zručný pisár píše všetkými desiatimi prstami tak rýchlo, že stačí zaznamenať pomalší rozhovor.

Ktoré tvrdenie z uvedeného textu nevyplýva?

- (A) Úderom na kláves sa dosiahne pohyb páčky s písmenom.
(B) Na písacom stroji je potrebné písať desiatimi prstami.
(C) Páčky s písmenami sa pri písaní pohybujú rýchlo.
(D) Po vytlačení písmena sa valec automaticky posúva doľava.

A30 Ktorý slohový postup je použitý v ukážke úlohy A29?

A31 Medzi žánre publicistického štýlu patrí

- (A) referát. (B) fejtón. (C) zápisnica. (D) esej.

A32 *Ludia začínajúci deň s [] žalúdkom majú tendenciu jesť výdatnejšie obedy a večere. Už počas obeda sú takí [], že zjedia oveľa [], ako keby sa ráno najedli.*
Na vyznačené miesta v texte možno doplniť slová

- (A) plným, hladní, viac. (B) prázdny, najedení, menej.
(C) plným, najedení, menej. (D) prázdny, hladní, viac.

- A33** 1. Prudký rast počtu obyvateľov ich vytlačil z pôvodného územia.
 2. Dnes patria medzi ohrozené druhy.
 3. Polovica z nich obýva svahy sopečného pohoria Virunga pozdĺž hraníc Rwandy, Zairu a Ugandy.
 4. Státisíce rokov žili horské gorily v bezpečí.
 5. Dnes žije zvyšných asi 600 horských goríl len v dvoch oblastiach dažďového lesa strednej Afriky.

V ktorej z možností je poradie viet uvedených v úryvku správne?

- (A) 5., 1., 4., 2., 3. (B) 2., 4., 5., 3., 1.
 (C) 4., 2., 1., 5., 3. (D) 5., 2., 4., 1., 3.

- A34** Z uvedených slovných spojení tvor umelecké jazykové prostriedky.

- a) personifikáciu: *dieťa spí* b) metaforu: *matka plače*
 c) epiteton: *čistá rieka*

- A35** a) Aký druh literatúry (všeobecne) nazývame *beletriou*?
 b) Aký druh literatúry sa nazýva *sci-fi*?

- A36** Ktorým literárnym útvarom prislúchajú nasledujúce charakteristiky?

- a) *Kratšia epická báseň, ktorá má korene v ľudovej slovesnosti, autor v nej prostredníctvom smutného príbehu (zväčša s tragickým zakončením) poukazuje na sociálnu nespravodlivosť alebo zlé medziľudské vzťahy.*
 b) *Epický žáner ľudovej slovesnosti, ktorého dej sa viaže spravidla na historické udalosti, osobnosti alebo miesta. Napriek reálnemu jadrú obsahuje aj veľa neskutočných javov.*

- A37** Ktorý z útvarov nie je epickým literárnym druhom?

- (A) epigram (B) povest' (C) legenda (D) bájka

- A38** „Život nie je taký krátky, aby nestačil na zdvorilosť.“

Ktorá z nasledujúcich viet vyjadruje význam tohto aforizmu?

- (A) Život je dostatočne krátky na zdvorilosť.
 (B) Život je dostatočne dlhý na zdvorilosť.
 (C) Život je dostatočne krátky na nezdvorilosť.
 (D) Život je dostatočne dlhý na nezdvorilosť.

- A39** Sotva sme si []¹³ Ani sme sa []
 a už ho opäť máme [], a už je tu [],
 budeme si o [] opäť sa nám chystá [].
 skôr s'ahovať []. Kto? Ved' to! [].

Na zakryté miesta v básni zmysluplne doplní slová: *vládnuť, voľačo, nenazdali, zimný čas, odvykli, zas, roletu, tu.*

- A40** Aký druh rýmu je použitý v básni v úlohe A39?

